

ਮਤ ਦੀ ਵਾਖੀ ਸ਼ਾਹ

ਮੁਤ ਦੀ ਸਾਖਰੀ ਸਤਾ

ਸਮਾਜਿਕ ਕੌਰ ਵਿਰਕ

KHAT DI AKHRI SATER

By

© Ramandeep Kaur Virk

Cont:- 8264691974

Email: ramandeepkaurvirk74@gmail.com

Ist Edition August2019

ISBN 978-93-88446-24-2

Cover Design: Naqaash Chittewani, Harpal jamarai

Setting:- Sony Simer 85578-98799

published by

Caliber Publication

Patiala

Cont:- 9815448958 (whatsapp)

Email:- caliberpublication@gmail.com

Printed & Bound at:

Shaheed-E-Azam Press & Hospitality Pvt. Ltd. Patiala

All rights reserved

ਸਮਰਪਣ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਲੇ
ਰੰਗਾਂ, ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ, ਖਿਆਲਾਂ ਤੇ ਸੁਧਨਿਆਂ ਨੂੰ

ਤਰਤੀਬ

•	ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਗੱਲ	13
•	ਨਜ਼ਰੀਆ	14
•	ਤੈਨੂੰ ਪਤੈ ?	15
•	ਆਦਮ ਬੌ	16
•	ਉਹ ਗੱਲ	17
•	ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਚੁੱਪ	18
•	ਦੁਖਦਾਈ	19
•	ਨੀਝ	20
•	ਕਵਿਤਾ ਦਿਵਸ	21
•	ਮਾਂ	22
•	ਲਰਜ਼ਦਾ ਮਿਆਲ	23
•	ਇਤਫ਼ਾਕ	24
•	?	25
•	ਰਹੱਸ	26
•	ਕੀ ਮਿਆਲ	27
•	ਮੇਰੀ ਵੱਡਾ	28
•	ਤਰੀਕ/ਤਵਾਰੀਖ	29
•	ਫਰਕ	30
•	ਸ਼ਿਕਨ	31
•	ਖੇੜਾ	32
•	ਸੋਕ ਬਨਾਮ ਚਾਹਤ	33
•	ਨਕਸ਼-ਏ-ਕਦਮ	34
•	ਆਸਿਫਾ ਲਈ	35
•	ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ	36

•	ਆਤਮ ਮੰਥਨ	38
•	ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਦਰ	40
•	ਏਨੀ ਭੁ ਗੱਲ	41
•	ਸਿੱਖੀ ਮਹਾਨ	42
•	ਹਰ ਥਾਂ ਨਾਨਕ	43
•	ਪਨਾਹ	44
•	ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ	45
•	ਸਜਦਾ	46
•	ਇਉਂ ਹੈ	47
•	ਹੈਰਾਨ ਨਹੀਂ ਹਾਂ	48
•	ਵਿਰਸਾ	49
•	ਦੱਸਿਆ ਸੀ	50
•	ਸੁਨਹਿਰੀ ਪੁੰਦ	51
•	ਯਾਦ ਐ ?	52
•	ਸੰਤਾਲੀ ਦਾ ਸੰਤਾਪ	53
•	ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਅਰਥ	54
•	ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਫਿਕਰ	55
•	ਆਪਣੇ ਤੱਕ	56
•	ਕਵੀ ਹੋਣਾ	57
•	ਤੰਘ	58
•	ਜਿੰਦਗੀ	59
•	ਖੈਰ!	60
•	ਆਰਸੀ	61
•	ਆਖਰੀ ਦਾਅਵਾ	62

•	ਕਦਮ ਰੁਕੇ ਨਹੀ	63
•	ਆਪੇ ਤੱਕ	64
•	ਧਰਮ	65
•	ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਨਜ਼ਮ	66
•	ਕਰਿਸ਼ਮਾ	67
•	ਮੈਂ ਤੈਨੂ	68
•	ਕਸਕ	69
•	ਉਹ ਸਾਹ	70
•	ਤੇਰੇ ਲਈ	71
•	ਅਫਸੋਸ	
•	ਊਸਨੇ	72
•	ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ	
•	ਯਾਤਰਾ	73
•	ਜਾਹ	
•	ਅਧੂਰੀ ਕਹਾਣੀ	74
•	ਖੁਬਸੂਰਤ ਖਤਾ	
•	ਇਹੋ ਸੱਚ	75
•	ਅਦਿੱਖ	
•	ਨਤਮਸਤਕ	76
•	ਮੁਸਕਾਨ	
•	ਸੱਚ ਹੈ	77
•	ਮੇਰਾ ਸਵਾਲ	

•	ਇਕਰਾਰ	78
•	ਭਰਮ	
•	ਸਦੀਵੀ ਅਹਿਸਾਸ	79
•	ਹੋ ਸਕਦੈ	
•	ਇੱਕ ਪਲ	80
•	ਇੱਛਾ	
•	ਪਿਆਸਾ ਕੌਣ	81
•	ਦੱਸ ਖਾਂ	
•	ਬੋਝਲ ਪਲ	82
•	ਨਹੀਂ ਪਤਾ	
•	ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਦਿਨ	83
•	ਹਰ ਵਾਰ	
•	ਤੇਰਾ ਦੀਦਾਰ	84
•	ਦਸ਼ਾ	
•	ਹੁਣ ਨਹੀਂ	85
•	ਹਮਮ	
•	ਸਵਾਲ	86
•	ਸੱਲ੍ਹ	

•	ਆਖਰਕਾਰ	87
•	ਰੰਗ ਮਜੀਠੜਾ	
•	ਉਹ ਪਲ	88
•	ਮੇਰਾ ਸ਼ਿਆਲ	
•	ਅਲਵਿਦਾ	89
•	ਪਹੁੰਚ	
•	ਕੇਹੀ ਭਾਲੂ	90
•	ਐ ! ਜਿੰਦਰਗੀ	
•	ਛਰਕ	91
•	ਮੁੱਕਦੀ ਗੱਲ	
•	ਮੁੱਦਤਾਂ ਬਾਅਦ	93
•	ਹਿਸਾਬ/ਕਿਤਾਬ	
•	ਸਵਾਲ , ਜਵਾਬ	93
•	ਇਉਂ ਵੀ ਹੁੰਦਾ	
•	ਧੁੰਧਲਾ ਖਤ	94
•	ਕੀ ਬਣਿਆ	
•	ਲਾਜ਼ਮ ਹੈ	95
•	ਅਜੇ ਬਾਬੀ ਹੈ	96

ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ

ਕਵਿਤਾ ਕਿਸੇ ਰਹੱਸ ਵਾਂਗ ਮੇਰੇ ਕੌਲ ਆਈ। ਇਹ ਰਹੱਸ ਮੈਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕੀ। ਸਮਝਣਾ ਚਾਹਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਪਲਾਂ 'ਚ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਘਟਾਓ ਕੋਲ ਆ ਖੁਲ੍ਹੇਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਜ਼ਰਬ ਤਕਸੀਮ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ ਜਨਮ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੇ ਕਿੱਥੇ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿਸ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਕੰਮ ਇਹ ਛੁਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਹੀ ਲਿਖੀ ਕਿਸੇ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਦਿਆਂ ਕਈ ਵਾਰ ਛੁਦ ਨੂੰ ਵੀ ਸੋਚਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਮੌਸਮਾਂ ਤੇ ਕਿਸ ਧਰਾਤਲ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਹੋਣਾ। ਅੱਖਰਾਂ, ਸ਼ਬਦਾਂ, ਵਾਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮੇਲ ਰੂਹ ਦੇ ਜਿਸ ਹਿੱਸੇ 'ਚੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਤਿੜਕਿਆ ਹੋਣਾ, ਟੁੱਟਿਆ ਹੋਣਾ ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਤੇ ਜਦੋਂ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਫੁੱਲ ਖਿੜਿਆ ਹੋਣਾ, ਉੱਥੇ ਇਹਦੀ ਮਹਿਕ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਛੁਦ-ਬ-ਛੁਦ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਹੋ ਇੱਕ ਭੇਦ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੀ ਜਾਚੇ ਮੈਂ ਸਮਝ ਸਕੀ ਹਾਂ।

-ਰਮਨਦੀਪ ਵਿਰਕ

ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਗੱਲ

ਸ਼ਿਆਲ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਚਲੋ ਕਵਿਤਾ ਬਣਦੇ ਹਾਂ
ਪੜ੍ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ

ਪੀੜ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਹੰਝੂ ਬਣਦੇ ਹਾਂ
ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ

ਮੁਹੱਬਤ ਨੇ ਕੁਝ ਨਾ ਕਿਹਾ
ਬਣਨ 'ਤੇ ਆਈ
ਤਾਂ ਕਾਇਨਾਤ ਹੋ ਗਈ

ਨਜ਼ਰੀਆ

ਊਹ ਪਿਆਰ ਨੂੰ
ਹੋਰ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ

ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਦੇ ਕਦੇ
ਕਿ
ਬਦਾਮਾਂ ਦੇ ਦਰਖਤ ਹਮੇਸ਼ਾ
ਇਕੱਠੇ ਉੱਗਦੇ ਹਨ
ਮੇਲ ਛੀਮੇਲ,
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸੁੱਕ ਸੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਮੈਂ ‘ਹੂੰ’ ਆਖਦੀ ਹਾਂ—

ਫਿਰ ਕਦੇ ਅਚਾਨਕ
ਮੇਰੇ ਚਿਹਰੇ ’ਤੇ ਆਪਣੀ ਮੁਸਕਾਨ
ਸੁੱਟਦਾ ਮੈਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ
ਛਿੱਕੇ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਵੀ
ਆਪਣੀ ਹੀ ਫੱਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਹੈ ਨਾ!

ਊਹ ਪਿਆਰ ਨੂੰ
ਹੋਰ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਦਾ ਹੈ

ਤੈਨੂੰ ਪਤੈ ?

ਮੇਜ 'ਤੇ ਪਈ ਚਾਹ
ਠੰਢੀ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ ਅਕਸਰ
ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵਕਤ ਦਾ ਇਲਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਤੈਨੂੰ ਪਤੈ ?
ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਮੈਂ
ਗਰਮ ਚਾਹ ਪੀਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹਾਂ

ਆਦਮ ਬੋ

ਗੀਤਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ
ਕੁਰਾਨ ਸੁਣਾ
ਉਹ ਮੁਸਕੁਰਾ ਪਈ...

ਹਵਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ
ਮਹਿਕ ਨਾ ਵਰਤਾਅ
ਉਹ ਮੁਸਕੁਰਾ ਪਈ...

ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ
ਮਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾ
ਉਹ ਮੁਸਕੁਰਾ ਪਈ...

ਗਿਰਗਿਟ ਨੂੰ ਆਖਿਆ
ਰੰਗ ਨਾ ਵਟਾ
ਉਹ ਮੁਸਕੁਰਾ ਪਿਆ..

ਆਦਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ
ਇਨਸਾਨ ਹੋ ਜਾ
?

ਊਹ ਗੱਲ

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਕਸਕ 'ਤੇ
ਕਈ ਸਵਾਲ ਉਠਦੇ ਨੇ

ਹਰ ਵਾਰ ਨਿਰ ਉਤਰ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹਾਂ

ਉਤਰ ਘੜਦੀ ਹਾਂ
ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਵਾਜ਼ਬ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ

ਦਿਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ
ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਚਰਾਂ,
ਪੁਰਜਾ ਪੁਰਜਾ ਹੋਈਆਂ ਰੀਝਾਂ
'ਕੱਠਿਆਂ ਕਰਦਿਆਂ
ਵਿੱਚੇ ਹੀ ਕਿਤੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਊਹ ਗੱਲ.....

ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਚੁੱਪ

ਤੇਰੇ ਖੜਾਂ
ਤੇ ਮੇਰੇ ਝਿਆਲ 'ਚ
ਇਹੋ ਇਕਸਾਰਤਾ ਰਹੀ

ਤੂੰ ਉਹੋ ਲਿਖਿਆ
ਜੈ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ

ਦੁੱਖ ਹੈ
ਮੈਂ ਖੜਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦਿੱਤੇ
ਤੇ ਤੂੰ ਕਦੇ ਮੇਰੀ ਚੁੱਪ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਾ ਕੀਤੇ

ਉਂਝ ਮੁਹੱਬਤ ਬਾਬਤ ਅਸੀਂ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਸਾਂ.....

ਦੁਖਦਾਈ

ਅਚਾਨਕ
ਮੇਰੇ ਹੀ ਹੱਥੋਂ
ਮੇਰਾ ਪਸੰਦੀਦਾ ਕੱਪ ਟੁੱਟ ਗਿਆ
ਕੀਚਰ ਕੀਚਰ ਬਿਖਰ ਗਿਆ
ਕੀਚਰ ਕੀਚਰ ਹੀ ਚੁਗਦੀ ਰਹੀ

ਇਹ ਕੀ !
ਇੱਝ ਕਿਉਂ ਜਾਪਿਆ
ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ
ਕਿਸੇ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੋਹਰੀ ਵਾਰ
ਘਟਦਿਆਂ ਮਹਿਸੂਸ ਰਹੀ ਸੀ
ਇੱਕ ਛਿਲਤਰ ਜਹੀ
ਸੀਨੇ ਵਿੱਚ ਚੁੱਭੀ
ਟੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਕੱਪ ਸਬੂਤਾ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਆ ਗਿਆ
ਚੁਭਨ ਹੋਰ ਤਿੱਬੀ ਹੋ ਗਈ

ਟੁੱਟੀਆਂ ਮੁੱਕੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਉਂ
ਖਿਆਲਾਂ 'ਚ ਸੁਰਜੀਤ ਹੋਣਾ
ਦੁਖਦਾਈ ਤਾਂ ਹੈ ਨਾ !

ਨੀਝ

ਜਦੋਂ ਕਦੇ
ਸਿਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਦੁਪੱਟਾ
ਕੰਨਾ ਪਿੱਛੇ ਕਰਦੀ ਹਾਂ
ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ
ਤੇਰਾ ਚਿਹਰਾ ਸਾਹਵੇਂ ਆ ਜਾਂਦੈ
ਤੂੰ ਅਕਸਰ ਟੋਕਿਆ
“ਨਹੀਂ ਇਉਂ ਨਹੀਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਠੀਕ ਸੀ”

ਭਾਵੇਂ ਇਹ
ਨਿੱਕੀ ਜਹੀ ਗੱਲ ਐ
ਪਰ
ਏਨੀ ਨਿੱਕੀ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਇਹ ਨੀਝ
ਹਰ ਕਿਸੇ ਕੌਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ
ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੇ ਕੌਲ
ਹਣ ਤੂੰ ਨਹੀਂ

ਕਵਿਤਾ ਦਿਵਸ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ
ਪੈਲਾਂ ਪਾਉਂਦੇ ਮੌਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਮੁਸਕੁਰਾਉਂਦੇ ਹੋ
ਜੇ ਤੁਸੀਂ
ਠਮਕ ਠਮਕ ਪੱਬ ਚੱਕਦੀ ਚਿੜੀ ਦੇ ਹੁਸਨ ਨੂੰ ਮਾਣਦੇ ਹੋ
ਜੇ ਤੁਸੀਂ
ਚੜ੍ਹਦੇ ਲਹਿੰਦੇ ਸੂਰਜ ਚ ਫਰਕ ਕਰਨਾ ਜਾਣਦੇ ਹੋ
ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਕਣ-ਕਣ ਤੋਂ ਵਾਕਫ਼ ਹੋ
ਜੇ ਤੁਸੀਂ
ਕਿਸੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਹੋਈ ਵਧੀਕੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ,
ਅੱਗੇ ਵਧ ਜਾਂਦੇ ਹੋ
ਜੇ
ਤੁਹਾਡਾ ਦਿਲ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਿਹਨ ਦਾ ਸਾਬੀ ਹੈ
ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ
ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਕਵਿਤਾ ਜਿਉਂਦੀ ਹੈ

ਮ†

ਮਾਂ ਬੀਮਾਰ ਹੈ
ਬੋੜਾ ਕਹਿੰਦੀ, ਬਹੁਤਾ ਸੋਚਦੀ

ਕਦੇ ਕਦੇ
ਸਬਰ ਵਾਲੇ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ
ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖਦੀ

ਸਾਬੋਂ ਵਕਤ ਮੰਗਦੀ
ਵਕਤ ਸਾਨੂੰ ਸਾਬੋਂ ਮੰਗਦਾ ਆਪਣੇ ਲਈ

ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
ਆਪਣੇ ਵਕਤ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈਣਾ
ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਵਾਂਗ ਨਿਹਾਰਨਾ, ਪੁਚਕਾਰਨਾ, ਸਾਂਭਣਾ

ਕੁਝ ਚਿਰ ਲਈ
ਮਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਬਣ ਜਾਣਾ

ਲਰਜ਼ਦਾ ਖਿਆਲ

ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਵਾਹਿਸ਼ ਵਾਲਾ
ਉਹ ਲਮਹਾ
ਕਿਸੇ ਚਿਰੋਕਣੇ ਸਾਂਭੇ ਪਏ ਪ੍ਰਤ ਵਾਂਗ ਖੋਲਿਆ

ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਤੈਹਾਂ 'ਚ ਲਿਪਟਿਆ
ਅੱਖਰ ਅੱਖਰ ਉਸਦਾ
ਮੈਂ ਬੋਚ ਬੋਚ ਪੜ੍ਹਦੀ ਰਹੀ ਦੇਰ ਤੱਕ

ਉਸ ਵਿਚਲਾ ਜ਼ਿਕਰ
ਹੁਣ ਵੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਲਰਜ਼ ਰਿਹੈ

ਪ੍ਰਵਾਹਿਸ਼ ਵਾਲੇ ਉਸ ਲਮਹੇ ਦਾ ਮੈਂ ਹੁਣ ਕੀ ਕਰਾਂ ?

ਇਤਫਾਕ

ਤੇਰਾ ਮੈਨੂੰ ਲੱਭਣਾ
ਇਤਫਾਕ ਸੀ
ਮੇਰੀ ਮੁਹੱਬਤ ਇਤਫਾਕ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਤੇਰਾ ਮੈਨੂੰ ਭੁੱਲਣਾ
ਇਤਫਾਕ ਸੀ
ਮੇਰੀ ਮੁਹੱਬਤ ਇਤਫਾਕ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਤੇਰਾ ਇਤਫਾਕ ਤੈਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕ

ਮੈਂ ਮੁਹੱਬਤ ਹੋ ਗਈ ਹਾਂ..

?

ਮੁਹੱਬਤ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਮੈਂ
ਹਰ ਉਸਨੂੰ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਹੱਬਤ ਜਿਉਂਦੀ ਹੈ

ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹਾਂ
ਉਹ ਕਵਿਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਜਿੰਦਗੀ ਧੜਕਦੀ ਹੈ

ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹਾਂ
ਜਿੱਥੇ ਕਵਿਤਾ ਜਿਹਾ ਸ਼ਕਲਾਂ ਹੈ

ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੰਗ ਮਾਣਦੀ ਹਾਂ
ਜੋ ਜਿਉਣਾ ਜਾਣਦੇ ਨੇ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੈ
ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਦੇ
ਮੈਨੂੰ ਨਕਾਰੇ, ਰੱਦ ਕਰੋ

ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ 'ਚ ਸੋਹਣੇ ਸੋਹਣੇ ਰੰਗ ਭਰੋ

❖ ❖ ❖

ਮਰਦੀ ਆਸ਼ਰੀ ਸਤਰ

ਰਹੱਸ

ਕੱਚੀ ਕੰਧੋਲੀ 'ਤੇ
ਮੌਰ, ਘੁੱਗੀਆਂ ਬਣਾਉਂਦੀ
ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ
ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਉਕੇਗੀਦੀਆਂ

ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਮੈਂ
ਕਵਿਤਾ ਕਦੋਂ ਲਿਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ

ਪਰ ਕਹਾਣੀ ਜਾਣਦੀ ਹੈ
ਉਸਨੇ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣਾ ਹੈ

ਕੀ ਖਿਆਲ

ਤੇਰੀ ਚੁੱਪ
ਮੇਰੇ ਬੋਲਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਰਹੀ

ਮੇਰੀ ਮੁਹੱਬਤ ਨੇ
ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਘਰ ਕਰ ਲਿਆ

ਰਿਹਾਇਸ਼ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ
ਸਮਾਨ ਛੱਡ ਨਹੀਂ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ

ਮੇਰੀ ਵਡਾ

ਇਸ ਵਕਤ ਦਾ
ਉਸ ਵਕਤ ਨਾਲ
ਤੱਅਲੁਕ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ

ਤੇਰੇ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਵਡਾ
ਅਜਾਈਂ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣ ਦਿਆਂ ?
ਮਸਲਾ ਹੈ

ਮੁਹੱਬਤ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬੈਰ !
ਮਨਾ ਹੀ ਲਵਾਂਗੀ ..

ਤਰੀਕ/ਤਵਾਰੀਖ

ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ਜਨਮ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ
ਬਹਤੁ ਅਜੀਜ਼ ਸਨ ਮੈਨੂੰ
ਤੇਰੀ ਤਰੀਕ ਵਿਚ
ਮੇਰੀ ਤਰੀਕ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ
ਆਪਣੇ ਹੋਣ ਦਾ ਅਰਥ
ਸਮਝਣ ਲੱਗੇ ਸਾਂ ਅਸੀਂ
ਪਰ
ਤਰੀਕ ਤੇ ਤਵਾਰੀਖ ਦਾ
ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਤਰਕ ਹੁੰਦੇ
ਤੇ
ਹੁਣ ਅਸੀਂ
ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਤਾਂ ਕੀ

ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਤਰੀਕ ਵੀ ਭੁੱਲ ਜਾਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ

ਫਰਕ

ਬੱਸ ਸੜਕ 'ਤੇ
ਸਰਪੱਟ ਦੌੜਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਏ
ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੌੜ ਰਹੇ ਨੇ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਲੱਗੇ
ਹਲਕੇ ਗੁਲਾਬੀ ਤੇ ਸਫੇਦ ਛੁੱਲ

ਹਵਾ ਤੇਜ਼ ਚੱਲ ਰਹੀ ਲੱਗਦੀ ਏ
ਕੁਝ ਛੁੱਲ ਹਵਾ ਨਾਲ ਝੂਮ ਰਹੇ ਨੇ

ਊਹ ਜੋ ਅਡੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਨੇ, ਚੁੱਪਚਾਪ
ਕੀ ਊਹਨਾਂ 'ਤੇ ਹਵਾ ਆਪਣਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾ ਰਹੀ

ਮੈਂ ਊਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਤੇ ਖਲੋ ਜਾਂਦੀ ਹਾਂ
ਬਾ-ਅਸਰ ਅਤੇ ਬੋ-ਅਸਰ
ਵਿਚਲਾ
ਫਰਕ ਲੱਭਣ ਲਗਦੀ ਹਾਂ..

ਸ਼ਿਕਨ

ਅੱਜ ਵੀ ਤਾਂ
ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਤੁਰ ਰਹੇ ਹਾਂ
ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਰਾਹੀਂ, ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਨਾਲੁ

ਫਿਰ ਵਕਤ ਹੱਸਦਾ ਕਿਉਂ ਹੈ
ਸ਼ਾਇਦ
ਵਕਤ ਉਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਰਿਹਾ
ਜੋ ਮੈਂ ਦੇਖ ਲਿਆ ਹੈ

ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਬਦਲਦੀਆਂ ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਲਕੀਗਾਂ ਨੂੰ
ਤੇ ਉਹਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ
ਕਦੇ ਬਣਦੀ ਤੇ ਮਿਟਦੀ ਸ਼ਿਕਨ ਨੂੰ

ਖੇੜਾ

ਮੁੱਦਤ ਬਾਅਦ ਮਿਲੇ
ਤਾਂ
ਤੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ
ਆਪਣਾ ਨਿੱਕਾ ਨਾਂ ਸੁਣ
ਭੂਹ ਤੱਕ ਰੱਜ ਗਈ
ਸ਼ੁਕਰ!
ਤੈਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਯਾਦ ਰਿਹਾ
ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ

ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਾਂ..

ਸ਼ੈਕ ਬਨਾਮ ਚਾਹਤ

ਤੇਰੇ ਉਹ
ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਸ਼ੈਕ
ਅੱਜ ਵੀ ਯਾਦ ਨੇ ਮੈਨੂੰ

ਇੱਕ ਸੋਹਣਾ ਜਿਹਾ ਹੈਂਡ ਬੈਗ
ਇੱਕ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਵੱਕਮੈਨ
ਤੇ ਵੰਨ ਸੁਵੰਨੇ ਫੁੱਟਵੀਅਰ

ਪਰ
ਮੇਰੀ ਖਵਾਹਿਸ਼ ਵੱਡੀ

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਚਾਹਿਆ ...

ਨਕਸ਼-ਏ-ਕਦਮ

ਤੇਰੇ

ਨਕਸ਼-ਏ-ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ

ਨਕਸ਼ ਸਾਂਭ ਲਈ

ਤੇ ਕਦਮ ਪਿਛਾਂ ਮੌਜ ਲਈ

ਹੁਣ

ਉਹ ਪਗਡੰਡੀ

ਮੈਨੂੰ ਅਕਸਰ ਘੂਰਦੀ ਹੈ

ਤੇ ਮੈਂ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ

ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੌਲ ਪਰਤ ਆਉਂਦੀ ਹਾਂ

ਆਸਿੜਾ ਲਈ

ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਕੀਰਤਨ ਹੋ ਰਿਹੈ
ਮੰਦਰੀ
ਟੱਲ ਖੜਕ ਰਹੇ ਨੇ
ਸਾਰੇ ਥਾਂ ਧਰਮ ਕਰਮ ਚੱਲ ਰਿਹੈ
ਪਰ ਰੱਬ ਚੁੱਪ ਹੈ
ਸੁਣੁ ਹੋ ਗਿਐ
ਕਿਸੇ ਮਾਸੂਮ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਸੁਣਕੇ

ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਗਿਐ
ਆਪਣੀ ਰੱਬਤਾ ਤੋਂ

ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ

ਡੁੱਲਾਂ ਦੀ ਰੁੱਤੇ
ਉੱਥੇ ਫੁੱਲ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਖਿੜੇ ਹੋਣਗੇ
ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ

ਤੇ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ
ਗਵਾਹ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ
ਉਸ ਰੁੱਤ ਦਾ

ਵਾਅਦੇ ਇੰਝ ਹੀ ਤਾਂ ਹੁੰਦੇ ਨੇ
ਡੁੱਲਾਂ ਦੀ ਰੁੱਤੇ
ਮਹਿਕਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅੰਦਰ

ਹਾਂ ਮੈਂ ਤਾਂ
ਭੁੱਲ ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹਾਂ ਹਰ ਵਾਰ
ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਾਉਣਾ ਏ

ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਇੱਕ ਉਮਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਤੇ ਇੱਕ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਇਹਨੂੰ ਆਪਣਾ
ਕੁਝ ਵੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ

ਪਰ ਭੁੱਲ ਤਾਂ
ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ
ਖਿੜੇ ਹੀ ਹੋਣਗੇ

ਆਤਮ ਮੰਸਨ

ਬੇਹੁੱਦ ਵਿਆਕੁਲ ਹੋ
ਘਰੋਂ ਤੁਰਦੀ ਹਾਂ
ਕਿਸੇ ਸਾਫ਼ ਸਵੱਛ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਭਾਲੁਂ ਚ

ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ
ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ
ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਕਿਧਰੋਂ ਮਿਲੇਗੀ

ਵਿਆਕੁਲਤਾ ਵਧਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ
ਕਵਿਤਾ ਕਿਧਰੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੁਦੀ

ਬੋਝਲ ਆਪਾ
ਆਪਣੇ ਹੀ ਘਰ ਦੀ ਸਰਦਲ ਟੱਪਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੈ

ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ
ਸਮਝਦਿਆਂ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ

ਘਰ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿ ਗਿਆ
ਕਵਿਤਾ ਦਾ ?

ਸਵਾਲ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ

ਸਾਫ਼ ਸਵੱਡ ਕਵਿਤਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ
ਇਸਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੁਬਕੀ ਬੈਠੀ ਹੈ

ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਦਰ

ਕਦੇ
ਕਵਿਤਾ ਲੱਭਣ ਜਾਓ ਤਾਂ
ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾ ਲੱਭਣਾ
ਉੱਥੇ ਕਵਿਤਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ

ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ
ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਿਸਕੀ ਸੁਣ ਲੈਣਾ
ਜਾਂ ਮੁਸਕੁਰਾਉਣ ਲਾ ਦੇਣਾ
ਕਿਸੇ ਡੂੰਘੀ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ
ਭਰ ਲੈਣਾ ਕਲਾਵੇ
ਮੋਹ ਨੂੰ ਤਰਸਦੇ ਕਿਸੇ ਨਿੱਕੜੇ ਲਾਚਾਰ ਬਾਲ ਨੂੰ
ਪੈਰੀਂ ਜਾ ਬਹਿਣਾ ਕਿਸੇ ਬੇਵੱਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ
ਪੌਲੇ ਜਹੋ ਹੱਥ ਧਰ ਦੇਣਾ ਸਿਰ 'ਤੇ
ਕਿਸੇ ਪਿਛਿ ਵਾਰ੍ਹੀ ਧੀ ਧਿਆਣੀ ਦੇ

ਕਵਿਤਾ ਇੱਥੇ ਹੀ ਮਿਲੇਗੀ
ਜਿਉਂਦੀ ਜਾਗਦੀ
ਜਾਂ ਤੜਫ ਤੜਫ ਕੇ ਮਰਦੀ ਹੋਈ

ਏਨੀ ਕੁ ਗੱਲ

ਕਾਇਨਾਤ
ਮੈਂ ਮੁਖਾਤਿਬ ਹੈ

ਧਰਤ
ਅਕਾਸ਼
ਜਲ
ਹਵਾ
ਅਗਨੀ

ਵਿੱਚੇ ਕਿਤੇ ਤੇਰੀ ਹੋਂਦ ਵੀ..

ਸਿੱਖੀ ਮਹਾਨ

ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਉੱਤਰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਠੰਢ
ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਜਾਗਦਾ ਠੰਢੇ ਬੁਰਜ ਦੀ ਉਸ ਰਾਤ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ

ਨਿੱਕੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ, ਵੱਡਾ ਜੇਰਾ
ਮੇਰੀ ਨੀਂਦ ਦੁਆਲੇ ਘੇਰਾ ਪਾਊਂਦਾ ਬੇਚੈਨ ਕਰਦਾ

ਦਾਦੀ ਦਾ ਦੁੱਖ ਸਮਝ ਆਉਂਦਾ

ਧਰਮ ਦੇ ਅਰਥ ਹੋਰ ਗੂੜੇ ਹੁੰਦੇ

ਹਰ ਥਾਂ ਨਾਨਕ

ਤੇਰੇ ਘਰ ਤੱਕ ਜਾਣ ਲਈ
ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹੁ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ
ਖਬਰ ਆਈ ਹੈ

ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਾ ਬੂਹਾ ਉਲੰਘ ਕੇ
ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੰਘ ਗਿਆ ਸੈਂ
ਚੌਂਹੀ ਦਿਸ਼ਾਈ

ਤੂੰ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਉੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲੇਂਗਾ....!

ਪਨਾਹ

ਸੋਚ ਆਖਦੀ ਹੈ
ਕਿ ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ ਹੀ ਬਿਹਤਰ ਹੈ
ਇਸੇ ਲਈ ਰੁੱਝ ਗਿਆ ਆਪਾ ਹੋਰਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚ

ਖਿੜਕੀ ਦਾ ਉਹ ਪਰਦਾ ਪਰ੍ਹੇ ਕੀਤਾ
ਜੋ ਅਸਾਂ ਇਕੱਠਿਆਂ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ
ਚਾਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਥੋੜੀ ਧੁੱਪ ਅੰਦਰ ਆਵੇ
ਪਰ ਲੰਘ ਆਉਂਦੇ ਇੱਕ ਹਉਕਾ ਚੁੱਪ ਚੁਪੀਤੇ

ਪੁਰਾਣੇ ਰਸਾਲੇ ਠੀਕ ਕਰਦਿਆਂ
ਤੇਰਾ ਭਤ ਛਿੱਗ ਪੈਂਦਾ ਪੈਰਾਂ ਕੋਲ

ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਹੜੇ ਵੱਲ ਪਰਤਦਿਆਂ
ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ
ਤੇਰੇ ਹੱਥਾਂ ਲੱਗਿਆ ਪਾਮ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਹੱਸਦਾ ਹੈ

ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਸੱਭੇ ਕੁਝ
ਮੇਰੀ ਖਿੱਲੀ ਉਡਾਉਂਦਾ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਹੱਸਦਾ ਹੋਇਆ ਆਖਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਭੁੱਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਏ ਸਭ ਕੁਝ

ਜਾਹ ! 'ਊਸੇ' ਦੀ ਪਨਾਹ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਜਾ

ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ

ਜਿੱਥੇ

ਹਵਾ ਸੰਗ ਗਾ ਲੈਣਾ ਜੂਰਮ ਹੈ

ਜਿੱਥੇ

ਚਾਦਨੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਨਿਹਾਰਨਾ ਕਿੰਤੂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਦਾ ਸਬੱਬ ਹੈ

ਜਿੱਥੇ

ਹਰ ਡੂੰਘੇ ਹਉਕੇ ਦੀ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਜਿੱਥੇ

ਉੱਚੀ ਹੱਸਣਾ/ਬੋਲਣਾ ਕਿਰਦਾਰ ਤੈਆ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਜਿੱਥੇ

ਦਿਲ ਨੂੰ ਪੱਥਰ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ

ਜਿੱਥੇ

ਮੁਹੱਬਤ ਵਰਜਿਤ ਹੈ

ਊਥੇ ਅਕਸਰ ਕਵਿਤਾ ਮਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਸਜਦਾ

ਸਜਦਾ
 ਤੇਰੇ ਈਮਾਨ ਨੂੰ
 ਸਜਦਾ
 ਤੇਰੇ ਜਹਾਨ ਨੂੰ
 ਸਜਦਾ
 ਤੇਰੀ ਸੌਚ ਨੂੰ
 ਸਜਦਾ
 ਤੇਰੇ ਕਲਾਮ ਨੂੰ

ਸਜਦਾ
 ਤੇਰੇ ਇਸ਼ਕ ਨੂੰ
 ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ਤੇਰੇ ਸਿਦਕ ਨੂੰ
 ਸਜਦਾ
 ਤੇਰੀ ਜਾਤ ਨੂੰ
 ਤੇਰੀ ਅਣਖ ਤੇ ਇਸ਼ਲਾਕ ਨੂੰ

ਸਭ ਸਜਦਿਆਂ ਦੇ ਅਸਰ ਤੋਂ
 ਅਣਜਾਣ ਤੂੰ ਇਸ ਫਲ੍ਗਰ ਤੋਂ
 ਤੇਰੀ ਇਹੀ ਤਾਂ ਪਹਿਚਾਣ ਹੈ
 ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਹੈ....

ਇਉਂ ਹੈ

ਜੇ ਕਹਾਂ
ਤੇਰੀ ਉਡੀਕ ਹੈ
ਇਉਂ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਜੇ ਕਹਾਂ
ਤੇਰੀ ਯਾਦ ਹੈ
ਇਉਂ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਜੇ ਕਹਾਂ
ਜੀਅ ਉਦਾਸ ਹੈ
ਇਉਂ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਜੇ ਕਹਾਂ
ਮੁਹੱਬਤ ਮੁੱਕ ਗਈ
ਇਉਂ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਕੁਝ ਹੈ
ਜੋ ਅਣਕਿਹਾ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ
ਇਉਂ ਹੈ
ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹੇਗਾ

ਹੈਰਾਨ ਨਹੀਂ ਹਾਂ

ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਨਹੀਂ ਹਾਂ
ਝੂਠ ਤੋਂ
ਫਰੇਬ ਤੋਂ
ਸ਼ੋਹਰਤ ਦੇ ਸ਼ਾਰਟ ਕੱਟ ਤੋਂ
ਝੂਠੇ ਇਸ਼ਕ ਤੋਂ
ਬਦਲਦੀ ਮੁਹੱਬਤ ਤੋਂ
ਕੰਮ ਚਲਾਉ ਗਿਸ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ
ਛੋਕੀ ਸ਼ੋਹਰਤ ਤੋਂ
ਇਹ ਕੋਈ ਨਿਵੇਕਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ

ਬੱਸ ਮੁਸਕੁਰਾਉਂਦੀ ਹਾਂ
ਉਸ ਇਕਲੋਤੇ ਰਾਹ ਵੱਲ ਦੇਖ
ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹਗੀਰ ਨਹੀਂ

ਕੁਝ ਕਦਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਨ
ਜੋ ਬਣੇ
ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਆਉਣ ਲੱਗਿਆਂ
ਮੇਰੇ ਕੌਲਾਂ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆਂ

ਵਿਰਸਾ

ਹੱਥੀਂ ਕੱਢਿਆ ਬਾਗ
ਉਦਾਸ ਹੈ ਇਹਨੀਂ ਦਿਨੀਂ
ਇਹਦੀ ਥਾਂ ਮਸੀਨੀ ਬਾਗ ਜੋ ਆ ਗਿਐ

ਨਾਨੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ
ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀ ਪੇਟੀ ਚੌਂ ਨਿੱਕਲੁ
ਮੇਰੇ ਘਰ ਤੱਕ, ਮੇਰੇ ਨਾਲੁ ਆ ਗਿਆ
ਉਹਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਆਖਦੀ ਹਾਂ

‘ਉਦਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਈਦਾ’

ਇਹ ਜੋ ਖੁਗੀਦ ਲਿਆਈ ਹਾਂ
ਵਰਤਾਂਗੀ, ਹੰਢਾਵਾਂਗੀ ਤੇ ਭੁੱਲ ਜਾਵਾਂਗੀ
ਪਰ ਤੈਨੂੰ, ਸੁੱਚੇ ਮੌਤੀ ਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਹੋਣ ਤੱਕ ਨਿਭਾਵਾਂਗੀ
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਨੇ ਕੁ ਸ਼ਗਾਨ ਮਨਾਵਾਂਗੀ

ਦੱਸਿਆ ਸੀ

ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ
ਹੁਣ ਮੈਂ ਉਹ ਨਹੀਂ
ਤੂੰ ਭਾਵੇਂ
ਸਾਗਰ ਦੇਖ ਜਾਂ ਸਹਿਰਾਅ
ਅੰਬਰ, ਚੰਨ, ਤਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਦੇਖ
ਕਿਆਸ ਲਾ
ਮੈਂ ਬਦਲ ਜਾਣਾ ਸੀ

ਮੈਂ ਵਕਤ ਹਾਂ, ਤੈਨੂੰ ਉਦੋਂ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ..

ਸੁਨਹਿਰੀ ਧੁੰਦ

ਉਸ ਰੋਜ਼
ਉਸਨੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ

ਚੁੱਪ-ਚਾਪ
ਮੇਰੀ ਬਾਂਹ 'ਤੇ ਉਕਰੇ ਤਿਲ ਨੂੰ
ਨਜ਼ਰਾਂ ਥੀਂ ਚੁੰਮ ਲਿਆ

ਤੇ ਮੈਂ ਬਰਸਾਤੀ ਰਿੱਕੜ ਨਾਲੁ ਭਰੇ
ਉਹਦੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਨੂੰ
ਦੇਰ ਤੱਕ ਸਾਂਭੀ ਰੱਖਿਆ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਹਨ 'ਚ

ਯାଦ ଓ ?

ଘର
ରମ୍ଭେ
ବାହାନ
ଉଗୀକାଂ
ଗିଲୁଁ
ଫିକଦେ
ରୋମେ
ମନୋତାଂ
ଚୁପୀ
ହେଙ୍ଗ
ହମେ
ମୌକ
ଖଵାହିମାଂ
ତୈନୁଁ ବୀ ଯାଦ ନେ ?

ਸੰਤਾਲੀ ਦਾ ਸੰਤਾਪ

ਘਰਾਂ ਦੇ ਘਰ
ਦਰਾਂ ਦੇ ਦਰ
ਉਜ਼ੜੇ ਸੀ, ਸੱਖਣੇ ਸੀ
ਕਿਹੜੀ ਫਿਰ ਸਰਦਲ ਅਸਾਂ
ਘੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਰੱਖਣੇ ਸੀ

ਯਾਦ ਪੁਰਾਣੀ ਝਾੜ ਨਾ ਹੋਈ ਤੇੜੋਂ
ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਵਾਂਗਰਾਂ
ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਖਾਤਰ ਜੋ ਹੋਏ
ਛੱਟ ਕਿੱਥੇ ਭੁੱਲ ਸਕਣੇ ਸੀ

ਵੰਡ ਵੀ ਹੋਏ, ਵਸ ਵੀ ਹੋਏ
ਘਰ ਹੀ ਸਨ ਜੋ ਇੱਟਾਂ ਦੇ
ਆਂਦਰ ਚੀਰੀ, ਲਹੂ ਤਤੀਰੀ
ਇਹ ਕੁਝ ਕਿਸੇ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਕੀਹਨੂੰ ਤੇ ਕਿੰਝ ਦੱਸਣੇ ਸੀ

ਵਰ੍ਹੇ ਬੀਤ 'ਗੇ, ਸਦੀ ਬੀਤਣੀ
ਵਕਤ ਨੇ ਤੁਰਨੌਂ ਨਹੀਂ ਰੁਕਣਾ
ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਪਰ, ਛੱਟ ਕਿਵੇਂ ਭੁੱਲ ਸਕਣੇ ਸੀ

ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਅਰਥ

ਮੁੱਦਤ ਹੋਈ
ਤੇਰੀ ਉਹ ਸਾਦਗੀ ਨਸੀਬ ਹੋਇਆਂ
ਸੁਣਿਐ ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਰੰਗ ਤਮਾਸੇ
ਰਾਸ ਆ ਗਏ ਨੇ
ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਹਾਸੇ, ਜਲ ਤਰੰਗ ਜਹੇ ਨਹੀਂ
ਸਗੋਂ ਠਹਾਕਿਆਂ 'ਚ ਬਦਲ ਗਏ ਨੇ
ਤੇਰੇ ਨੈਣਾਂ ਵਿਚਲਾ ਸਹਿਮ
ਕਿਸੇ ਨਸ਼ਤਰ 'ਚ ਢਲ ਗਿਐ
ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਮੈਂ! ਕਿਸੇ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਉਂ,
ਆਪਣੇ ਹੀ ਅਰਥ ਬਦਲ ਦੇਣਾ..

ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਫਿਕਰ

ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਚੌਂਗਾਹੇ 'ਚ
ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ਕੂੜਾਦਾਨ ਪਿਆ ਹੈ

ਊਸ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ 'ਮੇਨੂੰ ਵਰਤੋ'

ਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਫੈਲਿਆ ਗੰਦਗੀ ਦਾ ਢੇਰ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਊਹ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਹੋ, ਜੋ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ 'ਤੇ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ?

ਆਪਣੇ ਤੱਕ

ਤੁਰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ
ਅਸੀਂ

ਪੁੱਜ ਨਹੀਂ ਰਹੇ
ਕਿਤੇ ਵੀ

ਕਦੇ ਕਦੇ
ਭੁਦ ਨੂੰ ਰੁਕੇ, ਖੜੋਤੇ ਜਹੇ
ਨਜ਼ਰੀਂ ਪੈਂਦੇ ਹਾਂ ਅਚਾਨਕ !

ਇੱਥੇ ਹੀ ਕਿਤੇ
ਸਾਹ ਲੈਣ ਜੋਗੀ ਧਰਤ
ਲੱਭਦੇ ਲੱਭਦੇ ਅਸੀਂ
ਵਗਾਹ ਸੁੱਟਦੇ ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ

ਤੇ
ਫਿਰ ਜਿਉਣਾ
ਕਿਨਾ ਸਹਿਜ ਲੱਗਣ ਲਗਦਾ ਹੈ

ਕਵੀ ਹੋਣਾ

ਕਵੀ ਹੋਣਾ
ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਨਾਲ ਵਾਬਸਤਾ ਹੋਣਾ ਹੈ

ਬਾਹਰ ਕੀ ਹੈ
ਉਸ ਨਾਲ ਗੁਪਤ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਣਾ ਹੈ

ਅਣਕਹੀਆਂ, ਅਣਸੁਲਝੀਆਂ ਦਾ
ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਕਰਨਾ ਹੈ

ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਅਛੋਪਲੇ ਜਹੇ
ਭਾਂਪ ਲੈਣਾ ਹੈ

ਘਰ, ਬਾਹਰ ਜਾਂ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ
ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਹੈ

ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਦਿਲ ਤੋਂ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣਾ ਹੈ

ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਸਿਖਰ ਛੋਹ ਜਾਣਾ ਹੈ...

ਤਾਂਮ

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ
ਚਿਰ ਹੋਇਆ ਕਿਸੇ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ
ਮੇਰੇ ਕੌਲ ਆਇਆਂ

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ
ਸੱਚ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵੇ ਚਲਾ ਗਿਆ
ਉਹ ਬਿਆਲ

ਲੰਬੀ ਚੌੜੀ ਇਕਸਾਰ ਸੜਕ ਹੈ
ਪਰ ਦਿਲ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਪਗਡੰਡੀ ਨੂੰ ਭਾਲਦਾ....

ਜ਼ਿੰਦਗੀ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ
ਤੇਰਾ ਸਵਾਲ ਤੈਨੂੰ ਮੋੜਦੀ ਹਾਂ

ਉਤਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਮੋਹਲਤ ਨਾਲ ਮਿਲੀਂ ਕਦੇ
ਕੁਝ ਦੇਰ ਬੈਠੀਂ

ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ
ਮੇਰੇ ਸਭ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ
ਤੂੰ ਲਾ-ਜਵਾਬ ਹੋ ਜਾਣਾ

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਹੀ ਕਾਇਦਿਆਂ 'ਤੇ
ਚੱਲਣ ਦੀ ਹਿਮਾਕਤ ਕੀਤੀ ਸੀ

ਸ਼ੈਰ!

ਤੈਬੋਂ ਕਵਿਤਾ ਦੀ
ਇੱਕ ਘੁੱਟ ਵੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ
ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਕਾਸਾ ਭਰਿਆ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ

ਤੇਰੀ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ
ਇੱਕ ਜਾਮ ਪੀ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ
ਕੋਈ ਗਿਲਾ ਬਾਕੀ ਨਾ ਰਹਿਣਾ ਸੀ
ਸ਼ੈਰ!
ਇੱਕ ਵਾਕ ਮੁਹੱਬਤ
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਹੈ
ਤੇਰੀ ਪੂਰੀ ਗਾਬਾ ਚੌਂ
ਕਿਣਕਾ ਤਾਂ ਚੱਖਿਆ ਹੈ.....

❖ ❖ ❖

ਆਰਸੀ

ਨਾ ਛੇੜ ਦਿਲ ਦੀ ਬਾਤ ਨੂੰ
ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਮਗੀਨ ਹਾਂ
ਹਾਂ ਸੱਚ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਕੁਸੈਲੜਾ
ਤੇ ਝੂਠ ਬਹੁਤ ਹਸੀਨ ਹਾਂ..

ਬਣ ਸਕੋਂ, ਤਾਂ ਬਣ ਜਾਵੀਂ
ਆਰਸੀ ਇੱਕ ਸੱਚ ਦੀ
ਤੈਨੂੰ ਭੇਦ ਆਪਣਾ ਦੱਸ ਦਿਆਂ
ਮੈਂ ਸੱਚ ਦੇ ਹੀ ਅਧੀਨ ਹਾਂ

ਆਖੋਂ ਤਾਂ ਸਿਰ ਤੋਂ ਲਾਹ ਦਿਆਂ
ਇਹ ਪੰਡ ਗਾਮਾਂ ਦੇ ਬੋਝ ਦੀ
ਜੇ ਬਣ ਰੁਵੇਂ ਰੂਹਦਾਰ ਤਾਂ
ਫਿਰ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਤਸਕੀਨ ਹਾਂ

ਧੂਰੋਂ ਹੀ ਲੇਖ ਲਿਖੰਵਦੇ
ਤੇ ਮੇਟਦਾ ਵੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਅਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਦਰ 'ਤੇ ਭਟਕੀਏ
ਅਸੀਂ ਅਜ਼ਲੋਂ ਹੀ ਮਸਕੀਨ ਹਾਂ

ਆਖਰੀ ਦਾਅਵਾ

ਬਹੁਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ
ਕੁਝ ਕਿਵਿਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਤੁਰ ਰਹੀਆਂ ਨੇ
ਜੋ ਤੇਰੇ ਲਈ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ
ਮੇਰੇ ਲਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
ਫਿਰ ਵੀ ਨਾਲ ਹੀ ਯਾਤਰਾ 'ਚ ਹਨ
ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੀ ਹੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ 'ਚ.
ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀਆਂ
ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਦਮਾ ਨਾਲ ਕਦਮ ਮੇਲ ਕੇ
ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜਿਆ ਜਾਣਾ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੱਕ ਜ਼ਰੂਰ ਪਰਤ ਆਉਣਗੀਆਂ
ਇਹ ਮੇਰਾ, ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਆਖਰੀ ਦਾਅਵਾ ਹੈ....

ਕਦਮ ਰੁਕੇ ਨਹੀਂ

ਚੁੰਨੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰੇ ਕੰਨੀਆਂ ਤੋਂ
ਮੁਆਫੀ ਮੰਗ
ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਵੇਲੇ
ਕਿਸੇ ਪਿੱਛਲੇ ਅਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ
ਰੁਕ
ਜਗਾ ਠਹਿਰ
ਮੈਂ ਉਹੋ ਹਾਂ
ਜਿਸ ਦੀ ਮੁਹੱਬਤ ਨੂੰ ਤੂੰ ਸਹੁੰ ਖਾਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਬਣਾਇਆ ਏ

ਕਦਮ ਰੁਕੇ ਨਹੀਂ
ਜੰਮ ਗਾਏ .....

ਆਪੇ ਤੱਕ

ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵਿੰਗ ਵਲੋਵਿਆਂ ਚੌਂ
ਲੰਘਦੇ ਲੰਘਾਉਂਦਿਆਂ
ਨਾ ਚਾਹ ਕੇ ਵੀ ਚਾਹਿਆ
ਗੱਲ ਤੇਰੀ ਮੁਹੱਬਤ ਤੋਂ ਅਗਾਹ ਤੁਰੇ

ਹਰ ਵਾਰ ਨਾਕਾਮ ਹੀ ਹੋਈ ਐ
ਇਹ ਚਾਹਤ

ਤਰ ਪਈ ਹੈ ਮੁੜ ਕਾਮੋਸੀ
ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸ਼ੋਰ ਵੱਲ....

ਧਰਮ

ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ
ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਧਰਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ
ਕਾਨੂੰਨ ਹੀ ਭੰਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ...

ਮੇਰੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ
ਜਦੋਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪਾਸਾ ਪਰਤਿਆ ਹੈ
ਤਾਕਤ ਵਿਖਾਈ ਹੈ
ਧਰਮ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਆਇਆ ਹੈ...

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਨਜ਼ਮ

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ ਸੀ
ਜਿਵੇਂ ਤੂੰ ਚਾਹਿਆ
ਤੇ
ਇਕ ਸੱਚ ਇਹ ਵੀ
ਜਿੰਨਾਂ ਤੂੰ ਚਾਹਿਆ
ਬਸ ਉਤਨਾ ਕੁ ਜੀਵਿਆ ਹੈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ

ਉਸ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਉਰਾਂ
ਜੇ ਕੱਝ ਬਾਕੀ ਹੈ
ਸ਼ਾਇਦ ਉਸੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਮ ਆਖਦੇ ਨੇ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਨਜ਼ਮ...

ਕਗਿਸ਼ਮਾ

ਉਹ ਲੰਬੀ ਸੜਕ
ਜੋ ਸਾਡੇ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਟੁੱਟੀ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਤੱਕ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੰਦੀ

ਵਕਤ ਲੰਘਿਆ, ਥੋਰੇ ਉੰਡ ਹੀ ਗਿਆ
ਸੜਕ ਦਾ ਨਵੀਂ ਨਰੋਈ ਬਣਨਾ
ਐਵੇਂ ਕੁੱਝ ਰੜਕਣ ਲੱਗਦਾ

ਪੈੜਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਉਥੇ ਹੀ ਪਈਆ ਦਿਸਦੀਆਂ
ਜਿਉਂ ਦੀਆਂ ਤਿਊਂ

ਜੀਕਣ ਕੋਈ ਕਗਿਸ਼ਮਾ....

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ

ਉਸੇ ਤਰਾਂ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਤਿੱਖੜ ਦੁਪਹਿਰੇ ਮੀਲਾਂ ਵਾਟ ਤੁਰਦਿਆਂ
ਪਾਣੀ ਨੂੰ 'ਡੀਕ ਲਾ ਪੀਂਦਾ ਹੈ

ਜਾਂ ਉਵੇਂ

ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਸੁਪਨੇ 'ਚ ਤੇਜ ਦੌੜਦੈ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਪਿੱਛੇ
ਤੇ ਉਹ ਵਸਤ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਛੁੱਟਦੀ ਜਾਂਦੀ

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ

ਬਿਲਕੁਲ ਏਸੇ ਤਰਾਂ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ

ਕਸਕ

ਕਿਸੇ ਖਿਆਲ ਜਿੰਨੀ ਹੀ ਤੁੰਦੀ

ਤੇਰੇ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਉਮਰ

ਤਾਂ ਵੀ ਸਰ ਜਾਣਾ ਸੀ ਰਹਿੰਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ

ਤੇ ਹੁਣ ਜਦ ਖਿਆਲ ਆਉਂਦਾ ਏ

ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਬਚਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੀ

ਆਪਣੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਲਈ.....

ਊਹ ਸਾਹ

ਇਤਮਿਨਾਨ ਦੇ

ਕੁਝ ਕੁ ਸਾਹ

ਜਿਹੜੀ ਰੁੱਤੇ ਬਹੁਤ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਪੁੱਗ ਗਏ

ਅੱਜ ਉਸੇ ਰੁੱਤ ਦੀ

ਸਹੁੰ ਖਾਣ ਦਾ ਮਾਣ ਹੁੰਦਾ ਏ

ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਚੰਦ ਘੜੀਆਂ 'ਤੇ ਸਦੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਏ...

ਤੇਰੇ ਲਈ

ਐ ਮੇਰੀ
ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਬਤ ਨਜ਼ਮ!
ਤੈਨੂੰ
ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੜਦਿਆਂ
ਮੈਂ ਰੋਜ਼
ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਵਾਕਫ ਹੁੰਦੀ ਹਾਂ

ਅਫਸੋਸ

ਅਚਾਨਕ
ਅੰਬਰ ਦੇ
ਉਹ
ਸਾਰੇ ਤਾਰੇ ਯਾਦ ਆਏ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਦੁਆ ਬਦਲੇ
ਟੁੱਟ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ

ਊਸਨੇ

ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ
ਆਪਣੀ ਰੂਹ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜ
ਮੇਰੀ ਗਾਥਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ

ਇੱਝ ਊਸਨੇ
ਮੇਰੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ
ਅੰਤ ਸੁਖਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ

ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ
ਦੇਰ ਨਾਲ ਸਮਝ ਆਉਂਦੀਆਂ

ਏਨੀ ਦੇਰ ਨਾਲ
ਕਿ ਵਕਤ ਨਾਲ ਰੁੱਸ ਜਾਣ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕਰਦਾ....

ਯਾਤਰਾ

ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੇ
ਕਿਬੋਂ ਤੋਂ ਕਿੱਬੈ ਤੱਕ
ਸਫਰ ਮੁਕਾ ਲਿਆ

ਹੁਣ
ਅੱਖਰੂਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਮੌਢਾ ਨਹੀਂ
ਟਿੱਸ਼ੂ ਪੇਪਰ ਆਉਂਦਾ ਏ

ਜਾਹ

ਠੰਡੀ ਰੁਮਕਦੀ
ਮਸਤੀ ਹੋਈ ਪੰਣ
ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਕਿੱਬੈ ਸੁਣੇਗੀ

ਜਾਹ
ਕਿਸੇ ਤਪਦੇ ਸੀਨੇ ਨਾਲ ਲੱਗ
ਊਬੇ ਹੀ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਂਗਾ ਤੂੰ

ਅਪੂਰੀ ਕਹਾਣੀ

ਉਹ ਕਹਾਣੀ
ਅਜੇ ਵੀ ਅਪੂਰੀ ਹੈ
ਜਿਸ ਦੇ ਆਖਰੀ ਵਾਕ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਦਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਗੁੰਮ ਗਿਆ
ਤੇ
'ਏਨੀ ਮੇਰੀ ਬਾਤ' ਵਾਲਾ ਫਿਕਰਾ
ਸੰਘ 'ਚ ਹੀ ਕਿਧਰੇ
ਫਸ ਗਿਐ

ਮੁਬਸ਼ੁਰਤ ਮੜਾ

ਮੈਂ
ਹਨੂਰੇ 'ਚ ਸੀ
ਤੇਰੇ ਚਾਨਣ ਨੇ
ਇਹੋ ਸੋਚਣ ਨਾ ਦਿੱਤਾ

ਇਹੋ ਸੱਚ

ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ
ਘੁੱਟ ਭਰਨ ਲਈ
ਕਿਸੇ ਸੌਚ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਨਾ ਤਰਿਆ ਕਰ
ਇੱਥੋਂ ਤਾਂ
ਰੇਤੇ 'ਚ ਵੀ ਉੱਗ ਪੈਂਦੀ ਐ ਹਯਾਤੀ
ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਤੱਕਦਿਆਂ

ਅਦਿੱਖ

ਬੱਸ ਏਨਾ ਕੁ
ਗੁੰਮ ਸਾਂ
ਜਿੰਨਾ ਤੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ
ਹਾਜ਼ਰ ਹਿੱਸਾ ਤਾਂ
ਤੇਰੀ ਵੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਨਹੀਂ ਏ

ਨਤਮਸਤਕ

ਹਰ ਉਸ ਥਾਂ ਨੂੰ
ਨਤਮਸਤਕ ਹਾਂ
ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਉਮਰਾਂ-ਬੱਧੀ
ਇਕੱਲੇ ਬਹਿ
ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਸੰਗ ਮਾਣਦਿਆਂ
ਆਪਣੀ ਇਕੱਲਤਾ ਹੰਢਾਉਂਦਾ ਹੈ...

ਮੁਸਕਾਨ

ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ
ਪਾਸਾ ਪਰਤਿਆ ਹੈ
ਤੇਰੀ ਯਾਦ ਨੇ
ਤੇ ਤਲੀ 'ਤੇ ਡੱਲਿਆ ਹੰਝ
ਮੁੜ ਗੁਲਾਬ ਹੋ ਗਿਆ

ਸੱਚ ਹੈ

ਕਿਨੇ ਅੱਖਰ ਮੇਟੇ
ਤੈਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲੱਗਿਆਂ
ਉਹ ਆਪ ਮੁਹਾਰਾ ਸੀ
ਜੋ ਪੁੱਜਿਆ ਤੇਰੇ ਤੀਕਰ..

ਮੇਰਾ ਸਵਾਲ

ਕਿਸਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੀ
ਤੇਰੀ ਉਹ ਕਵਿਤਾ ?
ਜਿਸਦਾ ਇੱਕ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ
ਮੈਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਬ ਸੀ

ਮਰਦੀ ਆਸ਼ਰੀ ਸਤਰ
77

ਇਕਰਾਰ

ਮੈਂ
 ਪਰਤਾਂ ਜਾਂ ਨਾ ਪਰਤਾਂ
 ਤੇਰੇ ਸਫਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰਹੇਗੀ

ਤੁਲੀਂ ਚਾਹੇ ਯਾਦ ਰੱਖੀਂ
 ‘ਮੁਹੱਬਤ’ ਨੂੰ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ

ਭਰਮ

ਕੁੱਝ ਖਵਾਹਿਸ਼ਾਂ
 ਸਾਡੇ ਨਾਲੁ ਹੀ ਚੁੜੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ
 ਤਿੜਕੀ ਵੰਗ ਵਾਗੂੰ

ਪਤਾ ਵੀ ਹੁੰਦੈ ਕਿ ਟੁੱਟ ਜਾਣੀ
 ਫਿਰ ਵੀ ਭਰਮ ਰਹਿੰਦੈ
 ਕਿ ਖਣਕੇਗੀ

ਸਦੀਵੀ ਅਹਿਸਾਸ

ਵਹਿਆਂ ਦੇ ਵਰ੍ਹੇ ਬੀਤ ਗਏ
ਪਰ ਉਹੀ ਇੱਕ ਚੁੰਮਣ
ਸਦੀਵੀ ਰਸੀਦ ਬਣ
ਮੇਰੇ ਮਸਤਕ ਵਿੱਚ ਮਘਦਾ ਪਿਐ
ਜੋ
ਸਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਕੰਘੀ
ਤੇ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਵਿੱਚ
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਆ ਰਲਿਆ ...

ਹੈ ਸਕਦੇ

ਕਿਸੇ ਮੁੱਲਵਾਨ ਕਿਤਾਬ 'ਤੇ ਹੋਈ
ਗੁਫਤਗੂ ਦੇ ਅਸਰ ਵਾਂਗ
ਕਿਉਂ ਨਾ ਚਿਰਾਂ ਤੱਕ
ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋ ਜਾਈਏ

ਇੱਕ ਪਲ

‘ਸਦੀ’ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ
ਇੱਕ ‘ਪਲ’ ਕੋਲੋਂ
‘ਤੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੈਨੂੰ ਜਿੱਤ ਸਕਨੈ ?’

ਪਲ ਚੁੱਪ ਰਿਹਾ
ਮੁਸਕਰਾਇਆ
ਤੇ ਗੁਜਰ ਗਿਆ

ਸਦੀ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਵਰ੍ਹੇ ਤੱਕ ਉਡੀਕੇਗੀ

ਇੱਛਾ

ਅੰਤਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ
ਕੁਝ ਕੁ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ
ਤੈਨੂੰ ਉਡੀਕਾਂਗੀ

ਚਾਹਾਂਗੀ ਤੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਹੀ ਇਕਰਾਰ ਕਰੇਂ
ਤੇ ਮੈਂ ਉਸੇ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰ ਚੜ੍ਹਦਿਆਂ ਵੇਖ
ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਨਿਖੜ ਜਾਵਾਂ

ਪਿਆਸਾ ਕੌਣ

ਯਾਹ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਲਾਉਂਦਿਆਂ
ਅਕਸਰ ਸੋਚਦੀ ਹਾਂ
ਪਿਆਸ ਕਿਸ ਦੀ ਹੈ!

ਧਰਤ ਦੀ
ਯਾਹ ਦੀ
ਜਾਂ ਫਿਰ ਪਾਣੀ ਦੀ

ਦੱਸ ਖਾਂ

ਤੇਰਾ ਖਤ ਖੋਲ੍ਹਿਆ
ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਹੀ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਸੇ ਥਾਂ ਧਰ ਦਿੱਤਾ
ਜ਼ਬਾਨੀ ਯਾਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ
ਕੋਈ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕਦੋਂ ਪੜ੍ਹਦੇ..

ਬੈਡਲ ਪਲ

ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਅੱਗੇ ਕੀਤਾ
ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਹਥੇਲੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੱਚ ਧਰ ਦਿੱਤਾ
ਤੂੰ ਮੁੱਠੀ ਬੰਦ ਕਰ ਰੁਖਸਤ ਹੋ ਗਿਆ
ਮੈਂ ਪਰਤ ਆਈ ਭਰੀ ਭਰਾਈ, ਖਾਲੀ ਹੋਕੇ..

ਨਹੀਂ ਪਤਾ

ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ
ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜਾਣਾ ਹੈ
ਏਨੀ ਮੁਬਾਰ ਹੈ
ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਰਾਹਾਂ ਦੀ ਖਾਕ ਆਪਣੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਮਲਦਿਆਂ
ਮੈਂ ਅਸਲੋਂ ਪਾਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹਾਂ....

ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਦਿਨ

ਨਿਰੇ ਸੱਚ ਤੇ ਕੋਰੇ ਝੂਠ ਵਿਚਲੀ
ਕਿਸੇ ਪੇਤਲੀ ਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ
ਆਪਾਂ ਮਿਲਣਾ ਹੈ
ਕੁਝ ਚਿਰ ਬਹਿਣਾ ਹੈ
ਤੇ ਫਿਰ ਸਾਫ਼ ਮੁੱਕਰ ਜਾਣਾ ਹੈ
ਇਉਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਿਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਰਕ
ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ

ਹਰ ਵਾਰ

ਸ਼ਾਇਦ !
ਮੇਰੇ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ
ਬਾ-ਖਬਰ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤੈਨੂੰ
ਇਹੀ ਸੌਚ ਕੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰ
ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਗੁਜ਼ਰੀ ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਰਾਹਾਂ 'ਚੋਂ..

ਤੇਰਾ ਦੀਦਾਰ

ਊਮਰਾਂ-ਬੱਧੀ ਚੁੱਪ ਨੇ
ਅੰਗੜਾਈ ਲਈ
ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਪਰਤ ਆਈ
ਪਥਰੀਲੇ ਨੈਣ
ਨੀਰ ਬਣ ਵਗਣ ਲੱਗੇ
ਮੈਂ
ਫਿਰ ਤੈਨੂੰ
ਸੁਪਨੇ 'ਚ ਤੱਕਿਆ...

ਦਸ਼ਾ

ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਨੂੰਨ
ਉਸ ਨਿਪੱਤਰੇ ਤੁੱਖ ਵਰਗਾ ਹੈ
ਜੀਹਦੇ ਹੇਠ ਖਲੋ ਕੇ ਛਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ
ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ
ਤੇ ਗੈਰਤ ਨੂੰ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ...

ਹਣ ਨਹੀਂ

ਤੇਰਾ ਮੁਆਫੀਨਾਮਾ
ਹਣ ਮੈਨੂੰ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ
ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਵਕਤ
ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਇਹ ਤਾਂ ਮੇਰਾ
ਜਨਮ ਹੀ ਆਖਰੀ ਸੀ..

ਹਮ

ਮੋਮ ਜਿਹੇ ਸੁਪਨੇ
ਪਥਰਾਈਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਠਹਿਰਦੇ
ਪਿੱਘਲ੍ਹ ਹੀ ਗਏ ਆਖਰ
ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ
ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਹੋਣੋ ਬਚ ਗਏ..

ਸਵਾਲ

ਤੁੰ ਮੈਂਤੁੰ
ਰੱਸਨੀਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਿੱਚ
ਲੈ ਤਾਂ ਆਇਆਂ ਏਂ
ਜੇ ਇੱਕ ਅੱਧ ਚਿਣਗ
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮੱਥੇ ਧਰ ਲਈ
ਤਾਂ
ਮੇਰੇ ਲੇਖਾਂ 'ਤੇ ਗਿਲਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਂਗਾ..

ਸੱਲ

ਉਹ ਕੋਈ
ਭੁੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ
ਯਾਦ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ
ਸੱਲ ਐ...

ਆਖਰਕਾਰ

ਬਹੁਤ ਗੁੰਮ ਰਵਾਚ ਕੇ
ਆਖਰ ਪਰਤ ਆਈ ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੋਲ

ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੋਲ ਹੋਣਾ ਹੀ
ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ..

ਰੰਗ ਮਜੀਠੜਾ

ਸਾਰੇ ਰੰਗ ਲੋਕਾਈ ਤੋਂ ਵਾਰਕੇ
ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਛਿੱਕੀ ਪੈ ਗਈ ਰੰਗਤ ਲਈ
ਕਿਹੜਾ ਰੰਗ ਬਾਕੀ

ਮੈਰ! ਜੋ ਚੜ੍ਹਿਆ
ਉਹ ਤਾ-ਉਮਰ ਕਿੱਥੇ ਲੱਥਣਾ

ਮਰਦੀ ਆਖਰੀ ਸਤਰ
87

ਉਹ ਪਲ

ਕੁਝ ਖਾਸ ਪਲਾਂ 'ਚ ਹੀ
 ਮੁਹੱਬਤ, ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ ਅੱਖ ਪਾਉਂਦੀ ਏ
 ਤੂੰ ਵੀ ਜਿੱਦ ਨਾ ਕਰੀਂ
 ਹਰ ਗੱਲ ਬੋਲ ਕੇ ਹੀ ਦੱਸਾਂ

ਮੇਰਾ ਬਿਆਲ

ਹਰ ਸਫਰ 'ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ
 ਤੂੰ ਨਾਲ ਹੋਵੇ
 ਇਹ ਕਿੰਝ ਮੁਅਕਿਨ ਸੀ

ਹਰ ਕਦਮ 'ਤੇ
 ਤੂੰ ਨਾਲ ਏਂ
 ਇਹ ਮੇਰਾ ਬਿਆਲ ਏ

ਅਲਵਿਦਾ

ਅਲਵਿਦਾ

ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਮੇਟਣਾ ਪੈਂਦਾ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੋਂ
ਤੇ ਤੇਰਾ ਸ਼ਿਕਵਾ!
ਤੁਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਮੁਸਕੁਰਾ ਤਾਂ ਦੇਣਾ ਸੀ..

ਪਹੁੰਚ

ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਉਡੀਕਿਆ

ਤਾਂਘ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਰੱਖਿਆ

ਸਹਿਜ ਗਵਾਇਆ

ਅਚਾਨਕ ਸਭ ਸ਼ਾਂਤ ਸੀ

ਮੈਂ ਜਿਵੇਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਆਗੋਸ਼ 'ਚ ਸਦਾ ਲਈ ਠਹਿਰ ਗਈ..

ਕੇਹੀ ਭਾਲ

ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ
ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਹੀ ਕਮਾਲ ਸੀ
ਨਾਲੁ ਹੋਕੇ ਵੀ
ਹਰ ਵੇਲੇ ਰਹਿੰਦੀ ਭਾਲ ਸੀ
ਤੂੰ ਸੀ, ਮੈਂ ਸੀ
ਫਿਰ ਕਿਸਦਾ ਬਿਆਲ ਸੀ!

ਐ! ਜਿੰਦਗੀ

ਤੇਰੇ ਸੰਗ
ਮਹਿਕਣਾ ਖਿੜਨਾ, ਖੜੋਣਾ
ਹੱਸਣਾ, ਰੋਣਾ ਹੈ
ਐ! ਜਿੰਦਗੀ
ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮਹਿਬੂਬ ਹੋਣਾ ਹੈ!

ਫਰਕ

ਮੁੱਬਤ
ਇੱਕ ਖਤ ਲਿਖ ਕੇ
ਚਿਰੋਕਣੀ ਰੁਖਸਤ ਹੋ ਗਈ

ਚਾਹਤ
ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ
ਉਸੇ ਖਤ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲਿਖ ਰਹੀ ਹੈ

ਮੱਕਦੀ ਗੱਲ

“ਕੋਈ ਤਾਂ ਗੱਲ ਸੁਣਾ”

ਵੰਨ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਚੁੱਪ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਆਖਿਆ

“ਹੁਣ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤਾਰੇ ਨਹੀਂ ਗਿਣਦੀ”

ਮੈਂ ਆਖਿਆ

ਮੁੱਦਤਾਂ ਬਾਅਦ

ਮੁੱਦਤ ਬਾਅਦ
ਖਿਆਲ ਆਇਆ
ਕੋਈ ਖਤ ਆਵੇ
ਅਮੁੱਕ ਜਿਹਾ

ਤੂੰ ਵੀ ਚੇਤੇ ਰੱਖੀਂ
ਕੁਝ ਖਿਆਲ ਮੁੱਦਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਆਉਂਦੇ ਨੇ....

ਹਿਸਾਬ/ਕਿਤਾਬ

ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਗਣਿਤ 'ਚੋ
ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ

ਇੱਥੇ ਜੀਰੋ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦਸਾ
ਪਿੱਛੇ ਲੱਗਿਆ ਵੀ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ

ਸਵਾਲ, ਜਵਾਬ

ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੀ ਅੱਖ ਵਿੱਚ
ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਤੱਕ ਕੁਝ ਰੜਕਦਾ ਰਿਹਾ

ਫਿਰ ਇਉਂ ਹੋਇਆ
ਕਿ ਜਵਾਬ ਨੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਲਾਂਭੇ ਲਾਹ ਧਰੇ

ਸਵਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਹੈ
ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ...

ਇਉਂ ਵੀ ਤੁੰਦਾ

ਤੇਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਘੁੰਮਦਿਆਂ
ਨਜ਼ਰਾਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਉੰਗਲ੍ਹ ਨਾ ਛੱਡੀ.

ਹੱਥ ਸਨ

ਕਿ ਤੇਰੀ ਛੋਹ ਨੂੰ ਤਰਸ ਗਏ...

ਧੁੰਧਲਾ ਭਤ

ਕਈ ਵਾਰ
ਵਹਿਆਂ ਪੁਰਾਣੇ
ਕਿਸੇ ਭਤ ਦੀ ਖਸਤਾ ਹਾਲਤ
ਤੇ ਅੱਧ ਪਚਾਂਹੀਆਂ ਧੁੰਧਲੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਹੀ
ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਵਿਤਾ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ
ਤੇ ਮੈਂ
ਮੰਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਅੱਖਰ ਅੱਖਰ ਪੜ੍ਹਿਆਂ
ਪੂਰੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਤਰਨ ਲਗਦੀ ਹਾਂ

ਕੀ ਬਣਿਆ

ਆਪੇ ਤੂੰ
ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ
ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ
ਇਹ ਤਾਂ
ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹੀ ਆਉਣਾ ਪਰਤਣਾ ਸੀ
ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆ.....

ਲਾਜ਼ਮਿ ਹੈ

ਮੇਰੇ ਇਰਦ ਗਿਰਦ
ਇੱਕ ਗਿਟਾਰ, ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੇ ਚਾਹ ਦੀ ਤਲਬ ਪਈ ਹੈ
ਕੋਈ ਸੁਰ ਛੇੜਾਂ
ਕਿਤਾਬ ਪੜਾਂ
ਜਾਂ ਡੀਕ ਲਾ ਪੀ ਜਾਵਾਂ ਤਲਬ ਨੂੰ
ਕੁਝ ਤਾਂ ਕਰਾਂ
ਕਿ ਚੇਨ ਮਿਲੋ
ਕਿੰਨਾ ਲਾਜ਼ਮਿ ਹੈ ਕਿਸੇ ਤਲਬ ਦਾ ਲੱਗਣਾ ਤੇ ਮਿਟਣਾ ਵੀ..

ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ

ਸਭ ਤੋਂ ਮੂਬਸੂਰਤ ਕਵਿਤਾ
ਅਜੇ ਲਿਖੀ ਜਾਣੀ ਹੈ
ਉਹ ਸੁੰਦਰ ਖਿਆਲ
ਅਜੇ ਪਣਪ ਰਿਹਾ ਏ
ਸਭ ਤੋਂ ਗਹਿਰਾ ਜਖਮ
ਭਰਨ ਹੀ ਵਾਲਾ ਏ
ਸਭ ਤੋਂ ਕਰੂਪ ਸੱਚ
ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਵੱਜਣਾ ਬਾਕੀ ਏ
ਅਜੇ ਭਰਮ ਦਾ ਦੌਰ ਚੱਲ ਰਿਹੈ
ਤੇ ਭਰਮ ਵਿੱਚ
ਲਿਖੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਤਰ ਕਵਿਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ....

